

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH-MEGYEI EGYESÜLT ELLENZÉK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint ötször: vasárnap, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

Felelős szerkesztő:
Dr. MOLNÁR GYULA.
Kiadják:
Gruda Pál és Társa.

Előfizetési árak:
Egész évre 8 frt. — Félévre 4 frt. — Negyedévre 2 frt.
Neptantóknak egész évre 6 frt. — Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 krajczár.

Előfizetőinkhez!

A „Zombor és Vidéke“ július 1-eje óta nagy átalakuláson ment keresztül — de a metamorphozis még befejezve nincs.

Van szerencsénk mélyen tisztelt előfizetőinket értesíteni, hogy a „Zombor és Vidéke“ ezentúl a lap mai nagyságában s terjedelmében hetenként ötször fog megjelenni u. m.: vasárnap, kedd, szerda, csütörtök és szombaton.

Vasárnapi számunkhoz csatoljuk a „Bácskai Karczos“ című humorisztikus illusztrált mellékletünket, melynek minden száma a megyei közélet egy-egy kimagasló alakjának arcképét hozza szellemes rajz kíséretében.

Mіндеzen nagyobb mérvű áldozatok daczára lapunk előfizetési ára **a régi marad.**

Fölkérjük azon tisztelt előfizetőinket, kik az előfizetéssel hátralékban vannak, hogy azt mielőbb bekül-

deni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadást szenvedjen.

Hazaftas tisztelettel:

a „Zombor és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

A megyei pártviszonyok.

A hosszú nyári ivadban — midőn aktuális események nem kötik le a zsurnalisztika figyelmét, — van alkalma bőven megbeszélni a pártállapotok hiányosságait. És e megbeszélések elég tanulságosak, ha megvan a párt irányadó elemeiben a jóakarát levonni belőlük a kinálkozó tanúságot.

Bácsmegyében erős s győzelmes harcokra képes ellenzék van, mely szervezettel is bír, s főleg a központban mindig rendelkezésre álló s készséggel szolgáló táborkart képes mozgósítani minden pillanatban.

A mult lefolytatott esatáiból tudjuk, hogy Bácsmegyében ugyyszólván minden kerületet meg lehetne hódítani, ha a kerület vezérelemei szervezve

állanának harcukészen s nem utolsó pillanatokban képeselnék össze községről-községe erőit.

A kerületi hiányos szervezés következtében az ellenzék mindig nehézkösen mozgósítja haderőit, — rendszerint akkor, midőn a kormánypárt az ő szolgálatkész tisztviselőivel a kerület szervilis elemeit már talpra állította s a hatalmi pressio nyomása az egész vonalon érezhető.

Ilyenkor a kevésbé férfias ellenzékiek bátortalanul s huzódózva teljesítik azt a hazafias kötelességet, mely alkotmányos állami életünkben a legmagasztosabb s legfontosabb.

A bizalom helyét könnyen csüggedés s félelem váltja föl. Az emberek hajlandók pessimistikus szemekkel itélni meg a látszólag mindig nehéz helyzetet s ez a pessimizmus szűli a téletlenséget s a laissez fair siralmas elvét.

Ellenben — ha a pártszervezet világos, könnyen áttekinthető s a választó polgárok előtt eléggé ismeretes,

TÁRCSA.

Társaságban.

*Nagy lárság vagyón együtt,
Sok szép kaczagó leány;
Örömteli vágya a szívnek
Ragyog a szemek sugarán.*

*Mily kedves e gyermek lányka
Aki mellett én ülök ill.; —
Ülök én, szomorún, szó nélkül,
És ő unatkozik.*

*Kerülöm szemepárja tekintetét
S csak lopva csodálkozom:
Mily sok szívet zúznak össze
E szép szemek egykoron.*

*Ily szép szemek volt ama lánynak,
Ki után a szívem repedt,
Ki után a szívem hasadva,
Vonaglott, vérezett . . .*
Virter Ferencz.

A „tisztaság“ terjesztéséről.

Irta: *Szirtes Miksa.*
(Vége.)

A tanterem azon hely, hol a gyermek életének egyik nagy részét tölti; ugyyszólván

a gyermek második lakhelyeül tekinthető; tehát semminemű költséget, sem pedig némi fáradságot, annak tisztán tarthatása céljából kímélni nem szabad.

A „tisztaság“ érdekében még nagy gond fordítandó az iskolabutorok tisztaságára is; a padok, falitáblák, a térképek s. a. t. ne legyenek felismerhetetlenek a piszoktól. A tanító katedrája, mely folyton a gyermekek szeme előtt van, olyan legyen, hogy az oda tekintő gyermek látzervére kellemes benyomást tegyen Uralkodjék a gyermekek tanzsereiben is a legnagyobb rend és tisztaság, nem kell megtérni azt sem, hogy egyik vagy másik tanuló rongyos vagy piszkos ruhában jöjjön az iskolába. Lehet a ruha foltos, de piszkosnak lenni nem szabad. Neha tüzzön ki jutalmat a tanító az allandoan legtisztábban megjelenő tanulók számára; de vigyázzon azonban, hogy ne csak a jutalom elnyerése végett járjanak tisztán növendékei.

Ilyen eljárást követve, a „tisztaság“ terjesztésében, fokozhatlan nagy kihatás leszen látható a nemzet halálazási statisztikájának magas számai csökkentésében is. Az embert szinte aggodó érzelmek fogják el, ha kezebe vesz egy statisztikát, — mely az európai államokban előforduló szaporodási és halálazási esetek perzentjét mutatja — és bepilantva, azt látjuk, hogy nálunk Magyaror-

szágban a halálazás — különösen a gyermekek között — csaknem legnagyobb perzentet tesz ki.

Nézzük csak az országos orvosi közegészségügyi tárgyalásokról kiadott naplókat; ezekből azt látjuk, hogy nálunk ugyanis 1000 emberre esik 511 haláleset, tehát a felénél több elhal. Ennél még csak Oroszországban magasabb a halálazás perzentje; hol 1000 emberre 611 haláleset van kimutatva. Ez azonban mégis — főleg azok előtt, kik Oroszország éghajlati viszonyait és az ottani éles nehéz ügyeit bajait valamennyire ismerik — nem tűnik föl oly igen magas fokú perzentnek, hanem nálunk, ebben az „éden“ országban hogyan lehet oly nagy mérvű a halálazás? Ezt a ragályos betegségek lábrakapása okozza leginkább. Ugyanis már néhány év óta több erőszakos, egészen a kegyetlenségig öldöklő — különben igen barátságos — vándor nyavalyák, úgy mint: kolera, difteritis stb. szedik bő áldozataikat országzszerre. S ugy latszik senki iránt sem viseltetnek kímélettel. De mégis — legalább a tapasztalat ezt bizonyítja, azokat: kik kelleőleg óvakodnak melegágyuktól, vagyis a piszkosságtól, eléggé respectálják.

Igen ám! csakhogy meg meglehetősen kevés számmal vannak — kivált az alsóbb osztályban — ezen bölesek.

ha kellő időben megindul az akció a polgárok figyelmének fölköltésére s az előkészületek a kifejtendő harcra idején megtétettek, akkor lehetetlen, hogy a mérkőzés fértiassága s komolysága bármilyen csorbát is szenvedjen, sőt lehetetlen, hogy a kormánypárt olyan olesó diadalhoz jusson, melyenhez jutott legutóbb a kula-verbázi kerületben is, hol az ellenzék győzelemre képes erővel rendelkezik.

Megyeszerte szervezkedni kell az ellenzéknek.

Meg kell állapítani azt a formát, mely az akció megindítása alkalmából az összes hivatottakra nézve irányt jelez s módot nyújt az inicitativa megtagadására.

Tudnia kell minden községnek, hogy mily keretben kell mozgalmát megindítani s hova kell további ténykedésében fordulni egyesülés céljából.

Két-három embernek erélye sokszor az egész titkózetre döntő befolyást gyakorol. — a fejtelenség vagy a helytelen taktikai fölfogás képes a biztos győzelmet is aláásni.

A választási harcok két év múlva országszerte megindulnak: itt az ideje a pártszervezetet megállapítani.

Politikai hírek.

Az új földmivvelésügyi miniszter gr. Festetics Andor. A kormány könnyomatos a hírt a következőkben adja tudtul:

Wekerle miniszterelnök, a ki ő felségének dél-tiroli üdölő utja alatt nem akart fontos javaslatokat a korona elé terjeszteni, most már döntött az új földmivvelési miniszter kérdésében. Festetics Andor gr. országgyűlési képviselő, a szabadelvű párt kiváló tagja, a ki egyszersmind census alapján tagja a főrendiháznak is, a mi-

niszterelnök felhívására készséggel vállalkozott a földmivvelési tárca vezetésére, a mivel ezen, különösen Magyarország olyan nagy fontossággal bíró miniszterium élére első rangú szakembert nyert. Festetics Andor gr. kinevezetése földmivvelésügyi miniszterre a jövőre várható. Az új miniszter hivatali esküjét alkalmasint egy főherceg, mint a királynak e czélra megbízandó helyettese előtt fogja letenni.

Megyei közgyűlés.

Megyei törvényhatóságunk e hó 24-én reggeli 9 órakor rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából a következő érdekesebb ügyeket tartjuk szükségesnek kiemelni:

Alispáni jelentés.

Tisza Kálmánfalva és Gyulafalva telepnek nagyközséggé való atalakítása tárgyában leérkezett belügyminiszteri intézvény.

Az építőanyagok méreteinek rendezése tárgyában alkotott szabályrendelet pótlása tárgyában leérkezett belügyminiszteri intézvény.

Kozma László tiszti főügyésznek lemondása folytán ezen állás választás utján való betöltése.

Pozsony vármegye közönségének átirata Szent István első magyar király emlékének országos alaphól leendő megörökítése tárgyában.

Hajdu vármegye és Torontál vármegye közönségének átirata a főrendiház újjászervezése tárgyában.

Fogarasz vármegye közönségének átirata az egész orszagra kiterjesztendő egységes és szabadelvű választási törvény alkotása iránt.

Szabolcs vármegye közönségének átirata az orvosilag felül nem vizsgált orvosszereknek és a közérkölesiséget sértő értékek és övszereknek hírlapi hirdetések utján terjesztésének korlátozása iránt.

Sáros vármegye közönségének átirata az olesó marhasó forgalomba hozatala iránt.

Kossuth Ferencnek a vármegye közönsége részéről edes atyja halála alkalmából hozza intézett részvétliratra adott köszönő válasza.

Bars vármegye közönségének átirata, Kossuth Lajos eltemetéséből származott költségeknek az ország törvényhatóságai által részben leendő fedezése iránt.

Fernbach Antalnak a közigazgatási bizottsági tagságról lemondását tudató levele

és ennek folytán a közigazgatási bizottságban megürült tagsági helynek betöltése.

A Feketehegy községében felállítani kért önálló gyógyszerár iránti tárgyalási iratok.

A Szánta községében felállítani kért önálló gyógyszerár iránti tárgyalási iratok.

A Szantova községében felállítani kért önálló gyógyszerárta vonatkozó tárgyalási iratok.

Kula község képviselőtestületének, egy részről Dudás Antal, más részről Blancez János kulai lakosokkal az 1856—1858. évekből eredő szamadási megterítendőségek iránt kötött egységre vonatkozó határozata tárgyában.

Bogojeva község képviselőtestületének határozata a kinstar tulajdonához tartozó erdőterület megvetele tárgyában.

Ó-Sztopár község képviselőtestületének egy 15000 frtnyi ideiglenes költsélen felvétele tárgyában.

Ó-Morovicza község képviselőtestületének a községi közmunka megváltás tárgyában hozott határozata.

Ó-Becse község képviselőtestületének az alsó-réti új földmivvelés kerületi létesítési szándékolt utatjáró tárgyában határozata.

Német-Palánka község képviselőtestületének az utczák feltöltése és csatornázása tárgyában hozott határozata.

Petrovzellő község képviselőtestületének a felsőréti ártezi kut vízenek vegyileg leendő megvizsgálata tárgyában határozata.

Ada község képviselőtestületének a Petrács Andor és Engelmann Adolf széksértési ügyében hozott határozata s ezen határozat ellen Engelmann Adolf adai lakos által közbevetett felebbezés.

Temerin község képviselőtestületének a Kossuth-szoborra adandó összeg tárgyában hozott határozata.

Bacsoldvár községének az ottani izraelita hitközségnek adott 3200 frt segély telekkönyvi biztosítása tárgyában hozott határozata, s ezen határozat ellen az izraelita hitközség elnöke által a közbevetett felebbezés.

Doroszló község képviselőtestületének a végrehajtói fizetés megállapítását megtagadó határozata s az ellen Geiszt Béla által közbevetett felebbezés.

Betrán Márta, Kosik Ferencz, Reisinger Pál, Heks Miksa, Hosszu Vazul, Hirschl Sama, Nagl Samu állatorvosi, Fischel Manó orvostudori, dr. Fenyves (ezelűt Ferderber) Ignác orvostudori, dr. Hammel Nándor orvostudori oklevelének meghirdetése. Lutyi Borbála szülésznő oklevelének meghirdetése.

A 171 pontból álló tárgysorozat annyi jelentékeny ügyet tartalmaz, hogy némelyik meg nem érdemli a nyomdafestéket se. Például az alábbi:

Plávna község képviselőtestületének határozata a községi bika eladására és egy újnak vételére vonatkozó intézkedések jóváhagyása tárgyában.

Közigazgatási reform! jöjjön el a te országod!

Hírek.

— **Lobkovitz Rudolf** herceg hadtáparancsnok ma szerdán a reggeli vonattal városunkba érkezik, s miután a sikara mellett az itteni helyőrség felett szemléjét megtartja, még ma a déli vonattal Ujvidékre utazik.

— **Bírósági kinevezések.** Ófelsége a király Bayer Manó szegedi kir. törvényszéki jegyzőt és Békeffy Iván szabadkai kir. törvényszéki jegyzőt a bajai kir. járásbíró-sághoz albirökká, — az igazságügyminiszter pedig Tácsy Gyula szabadkai kir. törvényszéki aljegyzőt ugyanoda jegyzővé nevezte ki.

— **A „Bácskai Karcos”** közelébb bucsúzni fog Pulszky Gusztó volt verbászi képviselőtől. Megvárja, míg Pulszky Gusztó kinevezetése közkutatásügyi államtitkárra közé lesz téve. Ez alkalomból közölni fogja Pulszky, Hadzsi dr. s Kozma arczképet.

Népünknek túlzóme inkább nyugalmas szállást ad az imént említett vándoroknak, mert lakását nedvesen, piszkosan tartja, melyet még ritkán szellőztet is. Ez pedig nagy baj, mert Jókai szerint: „Az a megnevezhetlen bűz, a mi egy nem szellőztetett szobában megörökül: miazma, penész, piszok együtt, még a tifuszos kórház halálgózü levegőjét sem éri utó!” No de már most azt hiszem, hogy egy kissé erősebb világosság veszi körül nálunk is a halálozás perzentjét. Nálunk az egészséges phisikai élethez volna alkalmas éghajlat; a test föntartásához szükséges anyagokból sem volna hiány, hanem hát valljuk meg őszintén: egy kevés lustaság, de legtöbbször helyen még mindig tudatlanság környez bennünket az ellenség, vagyis a „tisztaság” előállításában.

Ha valamely vidéken pl. valami járvány lép föl az egészségügy őrei, a desinfiáló szerek megszámlálhatlan sokféleségével állnak elő, azonban a legerősebb és legbiztosabb fertőtlenítő szert: a „tisztaságot” rendszeren nem méltatják figyelemre; pedig hát

ez — a mellett, hogy legolcsóbb — a járványkórok baccilusainak biztos megölője.

Rajta tehát! a mennyire lehet terjesztjük „a tisztaságot”. Általa sck járványos bajt elűzhetünk véglegesen, nem csak hajlékunkból, de országunkból is és nem fogunk rászorulni a költséges — rendszeren azonban — hatástalan desinfiáló szerekre. Igen ám? csak hogy ehhez mint I. Napoleon szerint a hadjáratához: I-ször is pénz, II-ször is pénz, III-ször is pénz szükséges, úgy „a tisztaság” terjesztéséhez is: I-ször is iskola, II-ször is iskola, III-ször is iskola kell, még pedig a legjobb fajtából.

Tehát emélfogva az államnak, egy szinten minden hifelleketeknek, mint iskolafertőtlenítőknak időszerű volna már a legelőtöbbször szükségesü ügyeik rendezése mellett is a legeslegesü teendőiknek tekinteni: az iskolák mintaszertü karbahelyezését.

Sokféle értékes gyümölcsöt teremne ezen eszme testté vállása.

Történjek tehát meg minél előbb.

— **Eljegyzés.** Engel Zsófi kisasszonyt, Engel Adolf zombori tekintélyes kereskedő leányát eljegyezte Goldstein Albert kereskedő Zimonyból.

— **Kinevezés.** A zombori pénzügyigazgatóság Oltványi István napidíjast segélydíjas iradokezelési gyakornokká nevezte ki.

— **Pulszky államtitkarsága** már valóságos tengeri kigyóvá női ki magát. Legújabb hírek szerint a mai hivatalos lap fogja ezt a már régen tervben levő kinevezését hozni.

— **Magyarul tanuló tanítók.** Július 10-én nyílt meg az a póttanfolyam Félégyházán, melyen idegeken ajku tanítók fogják megtanulni a magyar szót. Bácsmezőből számos tanító jelentkezett e tanfolyamra, kik között 16 nőtanító is van. Legtöbben a városunkbeli görögkeleti tanítóképzésben nyerték okleveleiket, melynek falai között a magyar nyelvet elsajátítani nem lehet. Feltűnt, hogy olyan tanítók is jöttek e tanfolyamra, kik a múlt évben szereztek meg okleveleiket itt helyben. A legfiatalabb közülök 18 éves, a legidősebb 61 éves, ki 39 év óta működik a tanítói pályán. A póttanfolyam igazgatója Kovács Sándor, lekötölező nyajassággal fogadta az idegen tanítókat. A megnyitásnál Tóth József kir. tanfelügyelő is jelen volt, ki hazafias beszéddel üdvözölte az idegen ajku tanítókat. Szívére kötötte, hogy ne csak a száraz nyelvet tanulják meg ebben a tősgyökeres magyar városban, hanem tanuljanak meg magyarul érezni is.

— **Szerb mártírság.** A Zasztava is megírta a memorandum pör hírhedt hőseinek sorsát, hasonló baberok után áhítózik. Alkalmasint meg is kapja. Mikor az oláh memorandum-pört tárgyalták, a Zasztava Nép-Golgota czimvel dícsőítette az oláh mártirokat, olyan hangon, hogy a szegedi államügyész sajtópört indított a lap szerkesztője, illetve a cikk szerzője ellen. Ugy látszik, ezt akarta Zasztava, mert most nagy garral hirdeti, hogy lesz szerb memorandum-pör, sőt egyenesen felhívja a hazában lakó összes nemzetiségeket, hogy ne vonják meg érdeklődésüket a per hőseitől s rokonszenvezzenek velök úgy, mint annak idején a szerbek tették az oláh mártírokkal. Reméljük, hogy ehhez a rokonszenvezés annak idején az illetékes tényezőknek is lesz néhány szavuk.

— **Itthon maradt 10 millió.** Dungserszky Lázár nem vette meg Harancourt Félix gróf écskai és lázárföldi uradalmait 10 millió forintért. Így írja nagybecskerekli levelezőnk és még azzal is megtoldja czáfolatát, hogy a grófnak eszéágában sincs a Thurn-Taxis-féle 30 ezer holdas birtokot eladni. Így tehát a kivándorlónak hitt 10 millió forint egyelőre itthon marad. Azért mondjuk egyelőre, mert a felvidéki Harancourt-féle uradalmak — köztük a híres tresen-templi fürdő is — eladás alatt vannak s így valószínű, hogy az alföldi birtokra is sor kerül előbb-utóbb.

— **Kerékpár távverseny.** A „Hunnia magyar bicycle-club” és a „Pécsi kerékpár-egyesület” augusztus hó 19. és 20-án Budapestről Pécsre nagy kerékpár versenyt rendeznek. Uti-irány: Budapest—Mohács—Pécs. Táv.: 227,6 km. Elsőnek: a pécsi hölgyek díja, a „H. M. B. C.” tiszteletdíja és ezüst érem, ha a távot 13 óra belül teszi meg, arany érem, másodiknak ezüst érem (ha a távot 13 óra belül teszi meg, kis arany érem) és Zsolnay Vilmos a „P. K. E.” elnökének tiszteletdíja, harmadiknak ezüst érem és „P. K. E.” elnökének tiszteletdíja, negyedik-, ötödik- és hatodiknak: tiszteletdíj és ezüst érem, és mindazoknak, kik 18 óra belül érkeznek a célhoz, ezüst érem adatik.

— **Pályázatok a megyében.** M é l y k u t községben végrehajtó-irnokai állás f. é. július 30-áig. — N á d a l y községben közs. orvosi állás f. é. augusztus hó 15-ig. — B a j m o k községben közs. irnokai állás szeptember 1-ig. — O - S o ó v é községben kőr-állatorvosi állás f. évi aug. 30-ig. — Ó F u t t a k községben kőr-állatorvosi állás f. évi

aug. 30-ig. — C s á v o l y községben községi rendőrfővezetői állás f. évi júl. 24-ig.

— **Mártírságért előfizetés.** Ezt a recompentatit az újvidéki Zasztava emelte ki, legalább is egy kissé furesán hangzik az az előfizetési felhívás, melyet ez az újság legutóbbi számában kibocsátott, szólván az következőképen: „Jelentékeny kiadások fenyegetik szerkesztőségünket az által, hogy a Zasztava ellen a román memorandumról s az összes elnyomott nemzetiségek közösségéről írt cikkünk miatt sajtóper indított. Kérjük és elvárjuk, hogy a szerb nép a nemzeti ügyért való ezen küzdelemben támogasson, de leghatásosabban azzal segít rajtunk, ha tömeges előfizetéssel könnyíti meg ama költségeknek elviselését, melyek az ily sajtóperrel egybekötve. A második félev kezdetén tehát ezuttal azzal a kérelemmel fordultunk a szerb néphez, felhíván az összes hazafiakat, s a szerbek, s a tótok és románok közös küzdelme eszméjének híveit, hogy a legrövidebb idő alatt az új előfizetők minél nagyobb számának gyűjtésével támogassanak minket.” Ez magyarul annyit jelent, hogy ha már becsuknak bennünket, legalább fizessetek.

— **A mohácsi kiállítás megnyitása.** Vasárnap volt a mohácsi iparkiallítás ünnepes megnyitása. A kiállítás vendőnei, Kardos Kálmán főispán és Littke József kereskedelmi és iparkamara elnöke, reggel nyolcz órakor érkeztek a zászlókkal fellobogozott városba. A pályaudvaron sok ezer ember várt a vendőkök érkezésére és a tüzoltók, hadastyánok és a dunai gőzhajós hivatalnokok teljes díszben voltak a vasuti állomáson. Erdődy, a kiállítás elnöke fogadta a vendőgeket. Kardos Kálmán a római katolikus templom fényes istentisztelete után megnyitotta a kiállítást. Beszédében hangsúlyozta a vidéki kiállítások fontosságát és kijelentette, hogy immár elérkezett annak az ideje, hogy iparügyeinket minden beavatkozástól menten, önállóan, függetlenül intézzük el. A beszédnek nagy hatása volt az iparosztály jelenlét képviselőire. Ezután megtekintették a kiállítást, amelyen százhuszöt-iparos van képviselve. Feltűnt egy teljesen új berendezés és egészen felszerelt kriptá, továbbá korsók, boeskorok, és Sebők szövőző czikkei, amelyeket többnyire Romániába és Szerbiába exportálnak. Az iparosok körhelyiségében delután egy órakor banket volt. Kardos főispán és Littke József Mohács iparosaira, Margittai szerkesztő Lukács Bela miniszterre, mint Baross méltó örökösére, dr. Flesch Wekerle Sándor miniszterelnökre, emelte poharát. Dulánszky pőspök száz forintot adott a kiállítás céljaira. Este szimielőadás és táncz volt.

— **Veszedelmes szolga.** Zsikity Gyoka újvidéki városi közvagohídi szolga roppant indulatoss ember. A héten szolgatársával összeveszett s oly dübre gerjedt, hogy késsel ment amannak. De a megfenyegetettnek ideje maradt elmenekülni. Zsikity akkor féktelen dühében társának az udvaron legelő lovat 2-szer megszurta. A vágóhidon kint időzőknek sikerült őt nagy végre megfékézni. Bekísérték s szolgálatából rövid időn elcsapták.

— **Véres verekedés.** A zentai szálásokon Puskás Mihály és szomszédja Tallós András f. hó 12-én párbaj-félet vívott amugy paraszatosan fütőkössel, még pedig nem is az első vérre, hanem a párbaj képzetelenségig. A dolog úgy esett meg, hogy Puskásnak csinos talpraesett menyecske volt a felesége s Tallós szomszéd erőnek erejével csak titokban akarta szeretni, de mivel az asszony mit sem akart róla tudni, hát ki kellett annak világosodni, mert megmondta az urának. E miatt a két szomszéd a közös megyén összeverekedett s az erősebb Tallós a háza becsületét kereső Puskást úgy elverte, hogy most a szorgos dologidőben a szobát kell őriznie. Az egyik kezeféjén az ujjak tökéletesen le vannak verve. Mivel a felek nem békültek ki, ügyük a bíróságnál nyer befejezést.

Törvénytészi csarnok.

Radimeczky öröksége.

A kulai adóhivatali okirathamítások és sikasztások bűnpörc.)
(Folytatás.)

Eme üzelmek mintegy intézői Nagy Sándor volt adóhivatali tiszt, az időközben öngyilkossá lett Radimeczky Ferencz, volt topolyai községi jegyző, s Márton Imre volt topolyai adónyilvántartó voltak, a kikhez Knéfély József, Irházy Ferencz, Horváth Károly és Pipos Gábor társul szegődtek, és ezeknek közreműködésével összehozták a bűnös üzelmekbe nagy számmal beavatottak, a kik a jelen határozat rendelkező része szerint eme üzelmek miatt vád alá helyeztettek.

Terheltek közül Nagy Sándornak bűnös ténykedése saját beismerése szerint a következő volt:

1892. évi január havában Márton Imre hozzá jött s kérte őt, hogy Bakai Pál topolyai lakósnak 700 frtnyi adóhátralekát valamiképp rendezze, a miért neki 200 frt jutalmat ígért.

Nagy Sándor a rábeszélésnek engedve, módot talált arra, hogy Márton Imre kívánását teljesítse. Tudva azt, hogy a pénzügyminiszteriumban a zárszámadások csak évek mulva vizsgáltnak felül s küldetnek vissza, egyelőre nem kellett tartania attól, hogy a bűnös üzelmek kiderülnek, ennek folytán Bakai Pálnak adókönyvecskéjében hamis tétel számot bevezetve az adóösszeget előírta s nyugtatta és ezt a közvetlen adófizető főkönyvében bevezette, s hogy ez ki ne tudódjék, az adókönyvecskébe a főkönyvből jegyzetet írta, akként tűntette fel az állítólagos fizetést, mintha a fél adótartozását póstán küldötte volna be.

Ekként járt el Nagy Sándor mindazon esetekben, melyek a vád tárgyát teszik, s maga is beismeri, hogy ezekben az esetekben az adóhivatali pénztárba az előírt adóösszegek egyáltalában be sem fizetettek s Nagy Sándor részben maguktól a felektől, részben pedig az adókat közvetítő egyének-től az adóösszeg bizonyos hányadát kapta.

Horváth Károly, Pipos Gábor, Irházy Ferencz, Knéfély József és Márton Imre közvetítették a legtöbb esetben ily adófizető feleket, de közvetítőkként szerepeltek ezen kívül még az alább megnevezett terheltek is.

A mint fentebb megjegyeztettük Nagy Sándor több adófizető fellel közvetlen összeköttetésben állott s Nagy Sándornak erre vonatkozó vallomásával ugy ama körülményre, hogy eme felek az adóhivatalba történt szabályszerű befizetést igazolni nem képesek, továbbá avval, hogy eme terheltek közül többen az adókönyvecske előmutatására felhivatván, azt a nem igazolt s ennélfogva bűnösségükre mutató kifogást használták, hogy adókönyvüket elvesztették, valónak volt elfogadandó Nagy Sándor terheltek ide vonatkozó vallomása, a melyhez járul a terhelők tanuk vallomása, illetve az alább részletezett bizonyítékok is s figyelemmel a kir. pénzügyigazgatóság által a kulai kir. adóhivatalnál közvetlen adó fizetőkről vezetett 1892—1893. évi adófőkönyvekben befizettként elkönyvelve talált, de tényleg be nem fizetett adóösszegekről szóló kimutatásra megállapíthatóan ígérkezik azon tényállás, hogy Schumacher József, ifj. Velker Henrik, Steinfeld Ignác, Schumacher Károly, Szakáll János, Csernus Dániel, Dzsunya János, Bu-

dinszki András, Roth Jakab, Roth Henrik, ifj. Roth András, Schlagetter László, Meder Henrik, Cselics Acza, özv. Fontányi Ágostonné, Krsztin Száva, Puczovszki András, Prokecz Antal, Deutsch Mór, Löbl Salamon, Schlagetter Bálint, ifj. Derkovics István, Derkovics Ferencz, id. Háhn József s Schick Mátyás Nagy Sándorral közvetlen összekötetésben állván a reájuk kivett adóösszeg bizonyos hányadát kezeihez lefizették s ezért Nagy Sándor adójukat a már jelzett módon lefizetettnek tüntette ki.

(Folyt. köv.)

Aratás.

Ó-Becse, július 15. A gabona aratása már javában folyik az egész határon. A cséplést még nem kezdték meg és így határozottan nem lehet tudni a termés átlagát. Török-Becsen a buza 6—7, a rozs 4—6, a zab és árpa 5—7 métermázsza termést ígér holdanként. A dohány növéseben megállott. A természetes kaszálók termési eredménye közepes. Gyümölcsből sok lehullott.

HIRDETÉSEK.

A ki olcsó s jó bort kíván venni

forduljon e czéltől

BRUMMER KÁLMÁN

zombori kereskedőhöz.

Fehér és sillerbor literje 16 kr. A venni szándékozónak jól lesz a vétellel sietni, addig, a míg a készlet tart.

3—3

1000 cath. holdas

nemesi birtok

bérbeadó.

Szlavonia termékeny vidékén, fundus instructussal f. é. október 1-től 12 évre fele birtok irtás szántó föld és rét: fele legelő erdő, kellő épületek, urilakkal. Vasuti állomás 12 km. Ugyancsak a faluban egy 2 köves gőzmalom, jó vidékkel, kiadó.

Czim a kiadóhivatalban.

Közvetítők kizárva.

1—3

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint a főutezán, Frey-féle házban, volt Butterwalter helyiségében, csinosan berendezett, és a követelményeknek minden tekintetben megfelelő

divatáru-üzletet

nytottam, hol minden e szakmába vágó tárgyak, nevezetesen: a legjobb minőségű vásznak, kávé asztal terítékek, és a mostani időnyre szükségelendő fürdőruhák u. m. fürdőköpenyek, terítők, és flotir törülközők nagy választékban kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Vidákovits György.

Gruda Pál és Társa

könyvnyomdája Zombor,

Kossuth Lajos-utca Gergurov István-féle ház udvarán.

Telefon-szám 51.

A kor igényeihez mérten felszerelt s magyar-német s szerb szövegű nyomtatványok készítésére berendezett *könyvnyomda*, — mely a zombori kir. törvényszéknél vezetett kereskedelmi cégjegyzékbe is föl van véve, — ajánlja magát a n. é. közönségnek

mindennemű nyomtatványok elkészítésére.

A nyomdai szakba vágó minden munkát, a legfinomabb nüanszokat igénylő *eljegyzési kártyákat, esküvői meghívókat, táncszolgalmi jelentéseket, körleveleket s hivatalos táblázatokat* készítését elvállaljuk gyors precíz kivitelben.

Bármily terjedelmű nagyobb *művek, műgondot igénylő részek s kereskedelmi nyomtatványokat* izlésesén s a modern kor kívánalmáihoz képest állítunk elő.

Étlapokat, pártóblanquettkat, cégjegyzéssel ellátott számlákat, gyászlapokat s ügvedői nyomtatványokat minden faj és minőség szerint készítünk.

A nyomda felállítását és fenntartását egyedül a „Zombor és Vidéke” című politikai lap nagyobb terjedelemben való kiadhatása tevéen szükségessé, — az üzlet nyerekedés czéljából nem létesült s csupán önmaga fenntartását tartja szem előtt, mely körülménnyel fogva képesek vagyunk *olcsóság, pontosság* valamint a nyomdai kivitel izléses és elegáns volta tekintetében bármely fővárosi nyomdával is fölvenni a versenyt.

A kiadásunkban megjelenő „Zombor és Vidéke”-re előfizetést bármely hó 1-től és 15-étől fogva elfogadunk.

A nagyérdemű közönség jóindulatába ajánlva vállalatunkat, maradtunk

Zombor, 1894. július hóban,

hazafias tisztelettel

Gruda Pál és Társa.